

MERITIUS®

ADVOCATEN - AVOCATS

Verdienstelijk in recht

© Copyright MERITIUS® Gent

In dit nummer

Daar is de WCO-aanbeveling van het IBR-IAB-BIBF !	1
Preventieve fase.....	1
Verplichte meldingsplicht bij detectie continuïteitsbedreiging....	1
Facultatieve meldingsplicht aan de voorzitter.....	2
Verplichte inlichtingen aan rechter belast met handelonderzoek	2
De remediërende fase.....	3
Toezicht bij het opstellen van balans en resultatenrekening ...	3
Bijstand bij het opstellen van de begroting.....	3
Afronding van de toezichts- en bijstandsopdracht.....	4
Besluit en bedenking.....	4

Daar is de WCO-aanbeveling van het IBR-IAB-BIBF !

Luc STOLLE

De gezamenlijke aanbeveling van het IBR, het IAB en het BIBF inzake de opdrachten die aan hun leden (de economische beroepsbeoefenaars) zijn toebedeeld in het kader van de WCO-wetgeving is een lange tekst geworden. Aanleiding tot de aanbeveling waren de wijzigingen die ingevolge de wet van 27 mei 2013 (BS 22/07/2013) (inwerkingtreding op 1 augustus 2013) werden aangebracht aan de bestaande WCO-wet en die aan de economische beroepsbeoefenaars (bedrijfsrevisoren, externe

accountants, externe belastingconsulenten, externe erkende boekhouders en externe erkende boekhouders-fiscalisten) een aantal nieuwe opdrachten hebben toegekend.

Een bijdrage die daaromtrent verscheen in Accountancy&Tax 2015/1 is uitgebreid en omvat de volledige tekst van de aanbeveling. Om u omtrent de essentie in te lichten vatten wij de aanbeveling samen op de vier A4-tjes van onze nieuwsbrief, uiteraard zonder daarbij volledigheid te willen betrachten.

Preventieve fase

De nieuwe taken zijn te lokaliseren in de preventieve fase en in de remediërende fase. In de preventieve fase krijgt de beroepsbeoefenaar een aantal wettelijke verplichtingen en

mogelijkheden m.b.t. de melding van een continuïteitsbedreiging bij een onderneming waarvoor hij een opdracht uitvoert.

Verplichte meldingsplicht bij detectie continuïteitsbedreiging

De eerste (verplichte) actie vindt men terug in artikel 10, vijfde lid, eerste zin WCO-wet. Dit artikel stelt dat alle externe beroepsbeoefenaars van het IBR, het IAB en het BIBF die in de uitoefening van hun opdracht gewichtige en overeenstemmende feiten vaststellen die de continuïteit van de onderneming van de schuldenaar (de term waarmee de WCO-wet de onderneming in moeilijkheden aanduidt) in het gedrang kunnen brengen, deze schuldenaar (of zijn bestuursorgaan) daarvan dienen in te lichten op een omstandige wijze.

De meldingsplicht weegt dus op alle externe beroepsbeoefenaars van het IBR, het IAB en het BIBF. Het maakt ook niet uit welke de aard is van de opdracht naar aanleiding waarvan zij de vaststellingen doen.

De verstrekte inlichtingen dienen te gebeuren

aan de ondernemer of, indien het een rechtspersoon betreft, aan het bestuursorgaan. Zij moeten omstandig zijn, d.i. volledig, duidelijk en gedetailleerd. Ze dienen de betrokken onderneming immers toe te laten de draagwijdte van de melding te begrijpen. Een eenvoudige mededeling dat de continuïteit in het gedrang kan komen, volstaat niet.

In de aanbeveling vindt men een opsomming van de punten terug die in de melding vervat moeten zijn. Het is raadzaam de aanbeveling bij de hand te nemen bij het opmaken van de melding.

Merk op dat de meldingsplicht geldt wanneer gewichtige en overeenstemmende feiten potentiële bedreigingen inhouden voor de continuïteit van de onderneming.

Uit de wettekst blijkt dat het bestuursorgaan zelf de nodige maatregelen dient te treffen om de continuïteit van de onderneming te waarborgen. Dit sluit niet uit dat de beroepsbeoefenaar in zijn kennisgeving melding maakt van zijn eigen aanbevelingen. Hij moet evenwel opletten zich niet in de plaats te stellen van het bestuursorgaan, waardoor enerzijds zijn onafhankelijkheid in het gedrang kan komen en anderzijds het risico kan ontstaan dat de aansprakelijkheid als feitelijk bestuurder tegen hem wordt ingeroepen.

De aanbeveling zelf somt een aantal gevallen op waarbij de continuïteit van de onderneming geacht wordt in het gedrang te zijn. Vooreerst betreft het de gevallen die zijn opgesomd in artikel 10 WCO-wet (geprotesteerde wissels, verstekvonnissen, achterstand RSZ, BTW, ...). Verder verwijst de aanbeveling naar artikel 96, § 1, 6° W. Venn. dat een verantwoording van de waarderingsregels in het jaarverslag voorschrijft ingeval uit de balans een overgedragen verlies blijkt of ingeval uit de resultatenrekening gedurende twee opeenvolgende boekjaren een verlies van het boekjaar blijkt. Ook de situatie waarin de alarmbelprocedure moet worden toegepast vormt een aanduiding van een mogelijke discontinuïteit.

Tenslotte kan het gevaar op discontinuïteit ook blijken uit een ongunstige evolutie van de financiële structuur en van de rendabiliteit, problemen om de beschikbaarheid van de financieringsmiddelen te verzekeren of uit andere aanwijzingen

Facultatieve meldingsplicht aan de voorzitter

De tweede (facultatieve) actie vindt men terug in artikel 10, vijfde lid, tweede zin WCO-wet. Deze bepaling stelt de externe beroepsbeoefenaars in de mogelijkheid om de voorzitter van de rechtbank van koophandel schriftelijk in te lichten van het feit dat de schuldenaar binnen een termijn van een maand vanaf zijn eigen kennisgeving niet de nodige maatregelen heeft getroffen om de continuïteit van de onderneming voor een minimumduur van twaalf maanden te waarbor-

van bijv. operationele aard. In de aanbeveling vindt u een lijst met voorbeelden. Zo kunnen lopende gerechtelijke procedures die dreigen uit te monden in een uitspraak die ernstige financiële gevolgen zou kunnen hebben, een wijziging van de wetgeving of de reglementering die de activiteiten op een negatieve wijze kan beïnvloeden, problemen bij de vernieuwing van een bedrijfsvergunning of risico's in verband met het milieu continuïteitsbedreigend zijn.

Uit de wettekst blijkt dat het bestuursorgaan zelf de nodige maatregelen dient te treffen om de continuïteit van de onderneming te waarborgen. Dit sluit niet uit dat de beroepsbeoefenaar in zijn kennisgeving melding maakt van zijn eigen aanbevelingen. Hij moet evenwel opletten zich niet in de plaats te stellen van het bestuursorgaan, waardoor enerzijds zijn onafhankelijkheid in het gedrang kan komen en anderzijds het risico kan ontstaan dat de aansprakelijkheid als feitelijk bestuurder tegen hem wordt ingeroepen.

gen.

Om deze inlichting mogelijk te maken werd artikel 458 van het Strafwetboek (beroepsgeheim) buiten toepassing gesteld.

Let wel op: boekhouders(-fiscalisten) kunnen deze melding niet doen, hoe graag zij dit ook zouden willen. Doen zij dat wel, dan begaan zij een inbreuk op hun beroepsgeheim. Zij zijn immers, voor wat de toepassing van deze bepaling betreft, niet van het beroepsgeheim ontheven.

Verplichte inlichtingen aan rechter belast met handelsonderzoek

Een derde (verplichte) actie vinden we terug in de artikelen van de WCO-wet die handelen over de kamers voor handelsonderzoek. Ingevolge artikel 12, § 1, vijfde lid WCO-wet mag de rechter bij de externe beroepsbeoefenaars van het IBR, het IAB en het BIBF die actief zijn bij een onderneming wiens continuïteit schijnbaar in het gedrang is, inlichtingen inwinnen nopens de aanbevelingen die zij gedaan hebben aan de onderneming en, in voorkomend geval, nopens de maatregelen die door de onderneming genomen zijn om haar continuïteit te waarborgen.

Met de "rechter" doelt de wetgever op de rechter die belast is met het handelsonderzoek.

De aangesproken beroepsbeoefenaar zal op deze vraag om inlichtingen moeten antwoorden, hetgeen impliceert dat hij zal moeten nagaan of de onderneming heeft gereageerd op de kennisgeving die hij haar eerder deed. Dit houdt een de facto-opvolgingsplicht in. Teneinde vrij en vrank te kunnen antwoorden op de vragen van de rechter, heeft de wetgever ook hier artikel 458 van het Strafwetboek buiten toepassing verklaard, ook voor de boekhouder(-fiscalist).

De remediërende fase doelt op de “tussenkomst” van de (externe) beroepsbeoefenaar bij de opstelling van twee documenten die door artikel 17, § 2 WCO-wet zijn voorgeschreven op straffe van nietigheid van het verzoekschrift tot opschorting.

De remediërende fase

Met de verwijzing naar de remediërende fase doelt de aanbeveling op de voorbereiding van de WCO-aanvraag. Het betreft de “tussenkomst” van de (externe) beroepsbeoefenaar bij de opstelling van twee documenten die door artikel 17, § 2 WCO-wet zijn voorgeschreven op straffe van nietigheid van het verzoekschrift tot opschorting. Het ten 5° vereist een boekhoudkundige staat die het actief en het passief weergeeft, alsook een resultatenrekening die maximum drie maanden oud is. Deze stukken moeten worden opgesteld “onder toezicht van” een (externe) beroepsbeoefenaar.

Het ten 6° vereist een begroting met een schatting van de inkomsten en uitgaven voor ten minste de duur van de gevraagde opschorting. Deze begroting moet worden opgesteld “met de bijstand van” een (externe) beroepsbeoefenaar.

Het bestuur van de onderneming blijft verantwoordelijk voor de opgestelde balans, jaarrekening en begroting. De toezichts- en bijstandsoverdrachten beogen een objectivering van deze stukken.

De aanbeveling omschrijft nauwkeurig de regels

inzake kwaliteitsbeheersing binnen het team dat zich met de opdracht inlaat, alsook de wijze waarop de opdracht aanvaard dient te worden. Het is opnieuw raadzaam hieromtrent de tekst van de aanbeveling te raadplegen en te verifiëren of alle voorgeschreven punten in de opdracht-aanvaarding vermeld zijn. Uiteraard wordt een opdrachtbrief aanbevolen.

Daarnaast vindt men in de aanbeveling ook de documentatievereisten en beschrijving van het inzicht dat de beroepsbeoefenaar dient te verwerven m.b.t. onder meer (1) de werking van de onderneming en haar bestuursorganen, (2) haar administratieve organisatie, (3) de interne beheersingsmaatregelen over de processen voor de opstelling van toekomstgerichte financiële informatie en (4) de deskundigheid en ervaring van de personen die belast zijn met de opstelling ervan. Er worden verder nog een aantal inzichtspunten opgesomd in de aanbeveling.

Tenslotte voorziet de aanbeveling ook hoe er moet worden gereageerd en gehandeld bij vaststelling van onjuistheden van materieel belang.

Toezicht bij het opstellen van balans en resultatenrekening

Zoals gezegd wordt de balans en resultatenrekening opgesteld door de onderneming (of haar bestuursorgaan) en dat in de veronderstelling van continuïteit. Op datum van de neerlegging van het verzoekschrift bij de rechtbank zullen deze stukken niet ouder mogen zijn dan drie maanden.

De beroepsbeoefenaar voert “enkel” toezicht. Bij de uitoefening van deze opdracht dient hij bijzondere aandacht te hebben voor de objectiviteit van de balans en resultatenrekening. Hij zal

daarbij rekening houden “met vaststellingen, documenten, uitleg en overige informatie die door het bestuursorgaan worden aangeleverd”. Hij moet één en ander (de aanbeveling spreekt over “significante beoordelingen”) ook bespreken met de onderneming of haar bestuursorgaan.

Hij dient ook aandachtig te zijn voor eventuele overwaarderings van de activarubrieken, alsook onderwaarderings van de voorzieningen voor risico's en kosten en van de schulden, en over- en/of onderschatting van de resultaten.

Bijstand bij het opstellen van de begroting

Ook de opstelling van de begroting behoort tot de taak van de onderneming of haar bestuursorgaan. De begroting moet een schatting van de inkomsten en uitgaven voor ten minste de duur van de gevraagde opschorting omvatten.

De “bijstand” waartoe de beroepsbeoefenaar gehouden is, wijst op een iets actievere betrokkenheid dan het “toezicht” op het opstellen van de balans/resultatenrekening. In het kader van een bijstandsoverdracht dient de beroepsbeoefenaar dan ook te beoordelen in welke mate de

begroting gesteund wordt op gerechtvaardigde historische cijfers. Volgens de aanbeveling moet hij ook bijstand verlenen bij het maken van redelijke schattingen en, in het algemeen, bij het opstellen van de begroting, rekening houdend met vastleggingen, documenten, uitleg, schattingen en overige informatie die door het bestuursorgaan worden aangeleverd. Ook hier dient hij de significante beoordelingen te bespreken met de onderneming of haar bestuursorgaan.

Op de laatste pagina's van de aanbeveling wordt de inhoud van de toezichts- en de bijstandsverklaring op exhaustieve wijze omschreven. Het is ook van belang deze lijsten te consulteren bij het opstellen van deze verklaringen zulks teneinde te vermijden dat men (verplichte) vermeldingen over het hoofd ziet

Afronding van de toezichts- en bijstandsopdracht

Vóór de afronding van zijn toezichts- resp. bijstandsopdracht dient de beroepsbeoefenaar de samengestelde balans en resultatenrekening resp. begroting te lezen in het licht van zijn inzicht in de activiteiten van de onderneming, alsmede in het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving.

Besluit en bedenking

De uitbreiding van de taken van de (externe) beroepsbeoefenaars t.a.v. ondernemingen in moeilijkheden is ongetwijfeld toe te juichen. Deze beroeps categorieën kennen als geen andere de problemen waarmee hun klanten geconfronteerd worden. Door het opleggen van wettelijke verplichtingen worden zij door de wetgever verplicht continuïteitsbedreigingen te melden. Hun cliënten kunnen hen de melding dus niet kwalijk nemen!

Niet alleen de preventieve taak, maar ook de verplichte wettelijke tussenkomst bij het opmaken van de balans, de jaarrekening en de begroting (de zgn. remediërende taak) is toe te juichen. Het is eveneens begrijpelijk dat de beroepsinstellingen hun leden hieromtrent richtlijnen geven, doch desalniettemin stelt zich de vraag of de exhaustieve verplichtingen zoals opgenomen in de aanbeveling (die bindend is voor de be-

Op de laatste pagina's van de aanbeveling wordt de inhoud van de toezichts- en de bijstandsverklaring op exhaustieve wijze omschreven. Het is ook van belang deze lijsten te consulteren bij het opstellen van deze verklaringen zulks teneinde te vermijden dat men (verplichte) vermeldingen over het hoofd ziet.

roepsbeoefenaars) geen al te hoge drempel opwerpt voor een "snelle" toegang tot de WCO-procedure. Men mag immers niet uit het oog verliezen dat de wetgever precies heeft willen bekomen dat een onderneming in moeilijkheden gemakkelijk en snel bescherming kon vragen. Ook handelsrechters spraken reeds hun vrees uit en hopen dat de aanbeveling geen voorafgaande drempel opwerpt die veel hoger ligt dan de laagdrempeligheid die de wetgever voorzag. De finale vraag voor de praktijk is dan ook of deze aanbeveling niet de definitieve doodsteek voor de WCO zal zijn?

Onze kantoren

MERITIUS® GENT

Martelaarslaan 402 - 9000 Gent
Tel. +32 (0)9 269 70 70 - Fax +32 (0)9 269 70 71
info.gent@meritius.be

MERITIUS® BRUXELLES

Georges Henrilaan 431 - 1200 Bruxelles
Tel. +32 (0)2 735 91 56 - Fax +32 (0)2 734 35 00
info.brussels@meritius.be

MERITIUS® MONS

Rue Ste Gertrude 1 - 7070 Le Roeulx
Tel. +32 (0)64 66 50 12 - Fax +32 (0)64 67 60 93
info.mons@meritius.be

MERITIUS® NAMUR

Rue des Aubépines 44 - 5101 Namur (Erpent)
Tel. +32 (0)81 32 22 70 - Fax +32 (0)81 32 22 79
info.namur@meritius.be

MERITIUS® ANTWERPEN

Jules Moretuslei 374-376 - 2610 Antwerpen
Tel. +32 (0)3 825 55 00 - Fax +32 (0)3 825 56 00
info.antwerpen@meritius.be

Bezoek ook onze website: <http://www.meritius.be>

MERITIUS is a member of **CYRUS ROSS INTERNATIONAL EEIG**

With member offices in Austria, Belgium, Bulgaria, Denmark, Finland, France, Germany, Great Britain, Hungary, Ireland, Italy, Luxembourg, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Spain, Sweden, Switzerland

www.cyrusross.com